

§ 124

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Maria Ohisalon ym. aloitteesta koskien Kaikukortin käyttöönottoa Helsingissä

HEL 2017-001952 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon valtuutettu Maria Ohisalon ym. Kaikukortin käyttöönottoa koskevasta valtuustoa-
loitteesta oman toimialan näkökulmasta:

”Kulttuuri ja taide ovat tärkeitä terveyden, hyvinvoinnin sekä sosiaalisten suhteiden ylläpitämisessä. Terveydenhuoltolaissa kuntia velvoitetaan edistämään kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä kaventamaan terveyseroja. Sosiaalihuoltolain tarkoituksena on edistää ja ylläpitää hyvinvointia ja sosiaalista turvallisuutta. Kunta on velvoitettu järjestämään sosiaalipalveluita, joilla ehkäistään sosiaalista syrjäytymistä, edistetään osallisuutta ja vahvistetaan toimintakykyä. Näitä Helsingin kaupunki toteuttaa jo tällä hetkellä.

Helsingissä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, erojen kaventaminen ja osallisuuden vahvistaminen ovat osana kaupungin strategiaohjelmaa ja sosiaali- ja terveysviraston strategiasuunnitelmaa. Sosiaali- ja terveystoimen ja kulttuuritoimen välillä on tehty yhteistyötä väestön kulttuurin ja taiteen kokemisen edistämiseksi muun muassa kulttuurikaveritoiminnan kautta. Kulttuurikaverin seurassa pääsee määriteltyihin kulttuurikohteisiin ilmaiseksi tai alennettuun hintaan. Helsingin kaupunki on mukana kansallisessa ikääntyneille kohdennetussa hankkeessa, jonka tavoitteena on edistää taiteen ja kulttuurin hyvinvointivaikutuksia.

Espoossa Kaikukortti on ollut pilotoitavana vuonna 2015 ja hyvien käytökokemusten myötä se on otettu vakituiseen käyttöön. Korttia jakavat Espoossa useat sosiaali- ja terveysalan toimijat kuten kaupungin aikuissosiaalityö, maahanmuuttajapalvelut, talous- ja velkaneuvonta, työllisyyspalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä vammaispalvelut.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimen palvelut siirtyvät maakunnan järjestettäväksi vuonna 2019, mikäli hallituksen esitys sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista hyväksytään eduskunnassa. Kuntien vastuulle jäisivät muun muassa kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen palvelut. Eriyksen tärkeä yhteistyöalue on terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, jossa päävastuu jää kunnalle.

Aloitteessa ehdotettiin Kaikukortin käyttöönottamista Helsingissä. Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että aloite kulttuurimahdollisuuksien lisäämisestä pienituloisille Kaikukortin avulla on kannatettava. Sosiaali- ja terveystoimiala voi jakaa Kaikukortteja sovitussa toimipisteissä, mikäli Helsinki tekee Kaikukortin käyttöönottamisesta myönteisen päätöksen. Lisäksi sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että lähellä sosiaali ja terveydenhuollon kansallista uudistamista Helsingin sosiaali- ja terveystoimiala ei voi ottaa kortista organisointi-, hallinnointi- tai rahoitusvastuuta. Sosiaali- ja terveystoimiala voi kuitenkin antaa suunnitteluvaiheessa sisällöllistä oman alan asiantuntemusta yhteiseen kehittämistyöhön.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Terveys- ja hyvinvointierojen kaventamisen näkökulmasta on tärkeää kehittää toimintaa, jolla voidaan parantaa haavoittuvien väestöryhmien kulttuuripalvelujen saatavuutta. Kaikukortti voidaan nähdä pienituloisten kuntalaisten terveyden edistämistä, hyvinvointia ja osallisuutta tukevana. Erilaisten kulttuuriharrastusten parissa ihmiset tekevät itselleen mielekkäitä asioita yhdessä toisten kanssa ja voivat kokea yhteenkuuluvuutta, hyväksyttynä ja pidettynä olemista. Sosiaalisen aktiivisuuden ja osallisuuden tukeminen ovat yksi keskeinen osa kuntalaisten terveyttä edistävää toimintaa. Kulttuurin tai taiteen harrastamisella ja seuraamisella on useissa tutkimuksissa todettu olevan positiivisia terveys- ja hyvinvointivaikutuksia."

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tarja Saarinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 48248
tarja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ohisalo Maria ym. valtuustoaloite Kvsto 15.2.2017 asia 41

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Maria Ohisalo ja 55 muuta valtuutettua ovat tehneet valtuustoaloitteen, jossa he pyytävät kaupunginvaltuustoa selvittämään pienituloisille tarkoitetun Kaikukortin käyttöönottoa Helsingissä. Aloitteessa todetaan, että kulttuuri kuuluu kaikille. Taiteet ja kulttuuri laajemmin ymmärretään nykyään osana ihmisten hyvinvoinnin rakentumista. Kulttuuripalveluiden piiriin pääseminen ennaltaehkäisee yksinäisyyttä ja syrjäytymistä ja lisää ihmisten mahdollisuuksia aktiiviseen osallisuuteen. Kaikilla ei kuitenkaan ole varaa hankkia lippuja esimerkiksi museoon, teatteriin tai konserttiin. Ratkaisuksi tähän on kehitetty Kaikukortti. Korttia jaetaan Kaikukortti- verkostoon hyväksytyjen sosiaali- ja terveystoimijoiden asiakkaille. Kortti on tarkoitettu yli 16-vuotiaille pienituloisille ja siihen sisältyy mahdollisuus ottaa mukaan tapahtumiin alle 16-vuotiaita lapsia. Kortti on käytössä Espoossa ja Kainuussa. Allekirjoittaneet esittävät, että kortti otetaan käyttöön Helsingissä.

Kaupunginhallitus pyytää valtuustoaloitteesta sosiaali- ja terveyslautakunnalta lausuntoa. Lausunnot pyydetään myös taidemuseon johtokunnalta, kulttuuri- ja kirjastolautakunnalta, kaupunginorkesterin johtokunnalta, suomenkielisen työväenopiston johtokunnalta ja ruotsinkielisen työväenopiston (Arbis) johtokunnalta.

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tarja Saarinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 48248
tarja.saarinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Ohisalo Maria ym. valtuustoaloite Kvsto 15.2.2017 asia 41

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 18.04.2017 § 34

HEL 2017-001952 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kaikukortin tavoitteena on parantaa taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien henkilöiden ja perheiden mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään tarjoamalla mahdollisuus hankkia maksuttomia pääsylippuja kulttuuritapahtumiin. Tavoitteena on myös edistää pienituloisten henkilöiden ja perheiden elämänlaatua, terveyttä ja osallisuutta.

Valtuutetut ovat kiinnittäneen huomioita tärkeään asiaan. Kulttuuri- ja kirjastolautakunta pitää tärkeänä, että kulttuuri ja taide ovat tasapuolisesti kaikkien kaupunkilaisten ulottuvilla. Sekä kunnalla että valtiolla on jaettu vastuu tavoitteen toteutumisesta. Yleisen saavutettavuuden periaatteeseen sisältyy myös se, että matalatuloisilla henkilöillä on oltava tasavertainen mahdollisuus osallistua kulttuuritoimintaan.

Helsingin kaupungin kulttuuriorganisaatioiden toiminnassa painotetaan vahvasti kulttuurin saatavuutta sekä saavutettavuutta. Kulttuuritarjonnan suunnittelussa tulee edistää kaikkien kaupunkilaisten mahdollisuuksia saada kulttuuripalveluita ja käyttää niitä mahdollisimman helposti.

Helsingin kulttuurikeskuksen järjestämässä kulttuurikaveritoiminnassa, jossa kaupungin kouluttamat vapaaehtoiset lähtevät avuksi ja tueksi kulttuuritapahtumiin, on otettu huomioon fyysinen, sosiaalinen sekä taloudellinen saavutettavuus. Vapaaehtoisten apu on maksutonta ja mukana olevien 27 kulttuuritoimijan pääsylipun hinta asiakkaalle on korkeimmillaan 5 euroa. Mukana toiminnassa on kaupungin omien kulttuuripalveluiden lisäksi lukuisia yksityisiä, kansallisia sekä vapaan taidekentän kulttuuriorganisaatioita. Kaikukortti tukisi ja vahvistaisi entisestään olemassa olevaa linjaa.

Espoo on toteuttanut kaikukorttimallin, joka muuttujat muuttuen edellyttäisi Helsingissä minimissään yhden päätoimisen henkilötyövuoden työpanoksen osoittamista kaikukortin kokonaisorganisoimiseen, viestintään ja käytön raportointiin ja seurantaan. Mikäli sosiaali- ja terveystieteillä ei ole tässä kokonaisuudessa roolia, ei kulttuurin toimialalla ole suoraan osoittaa tällaisen hankkeen organisoimiseen tarvittavaa henkilöresurssia siirryttäessä toimialamalliin.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta katsoo, että kortin toteuttamisen tulisi olla ensisijaisesti sosiaali- ja terveystieteiden rakenteellisten järjestelyjen yhteydessä. Kulttuuritoimi on valmis tukemaan ja antamaan asiantuntemustaan, mikäli Helsingissä päätettäisiin toteuttaa korttitoiminta. Kulttuuritoimi ei kuitenkaan katso olevansa tämäntyyppisen rakenteen toteuttamisen ensisijainen organisaattori. Saavutettavuus ja yhdenvertaisuus kulttuuripalveluissa tulisi kuitenkin olla kaikkien kulttuuritoimijoiden toiminnassa tärkeällä sijalla.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alv.nro

F102012566

kulttuurijohtaja
Stuba Nikula

Lisätiedot

Anna-Riikka Vuori, projektisihteeri, puhelin: 310 37941
annariikka.vuori(a)hel.fi

Taidemuseon johtokunta 11.04.2017 § 19

HEL 2017-001952 T 00 00 03

Lausunto

Taidemuseon johtokunta antoi seuraavan lausunnon:

Taidemuseon johtokunnalta on pyydetty lausunto valtuustoaloitteesta koskien Kaikukortin käyttöönottoa. Aloitteen mukaan Kaikukortilla luotaisiin mahdollisuuksia pienituloisille kulttuurin käyttöön.

Taidemuseo pitää kulttuurin ja taiteen taloudellista saavutettavuutta tärkeänä. Taidemuseossa sitä toteutetaan seuraavasti: Sisäänkäynti HAMIin, sen tapahtumat ja palvelut ovat ilmaisia kaikille alle 18-vuotiaille. Osaan HAMin tiloista Tennispalatsissa on aina ilmainen sisäänkäynti. Kerran kuussa sisäänkäynti on ilmainen kolmen viimeisen aukiolotunnin ajan. Ilmaispäiviä ovat myös mm. Kansainvälinen museopäivä 18.5. ja Helsinki-päivä 12.6.

Ilmaiseen sisäänkäyntiin ovat oikeutettuja lisäksi kulttuurikaveritoiminnan piiriin hakeutuneet ihmiset sekä kulttuurikaverit, turvapaikanhakijaryhmät, koululuokat opettajineen, vammaisten avustajat ja sotaveteraanit. Lisäksi taidemuseon hallinnoima Helsingin julkinen taide on kaikkien vapaasti koettavissa kaupunkitilassa.

Taidemuseo suhtautuu Kaikukortin käyttöönottoon Helsingissä myönteisesti, eikä näe, että kortin käyttöönotolla olisi merkittäviä taloudellisia vaikutuksia taidemuseolle. Palvelun toteuttaja ei ota kantaa kortin myöntämiseen, mikä vaikuttaa käytäntönä selkeältä. Mikäli kortti halutaan ottaa käyttöön, tulisi kuitenkin uudella Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla tehdä asiasta päätös, yhtenäinen linjaus sekä laatia ohjeistus.

Lausunto kaupunginkanslialle.

Esittelijä

taidemuseon johtaja
Maija Tanninen-Mattila

Lisätiedot

Taru Tappola, intendentti, yleisötyö, puhelin: 310 87077

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alv.nro

FI02012566

02.05.2017

Sotep/12

taru.tappola(a)hel.fi

Direktionen för svenska arbetarinstitutet 23.03.2017 § 20

HEL 2017-001952 T 00 00 03

Utlåtande

Direktionen för Helsingfors arbis beslutade ge följande utlåtande:
Direktionen för Helsingfors arbis förhåller sig positivt till att ta i bruk det s.k. Ekokortet/Kaikukortti. Arbis vision är att vara ett arbis för alla. Därför hålls kursavgifterna på en moderat nivå. Dessutom beviljas arbetslösa och personer med väldigt låga inkomster nedsatt kursavgift. Det oaktat kan kursavgiften för många vara ett hinder. Införandet av Ekokortet skulle kunna ge de här invånarna en reell möjlighet att aktivt delta i Arbis kursverksamhet, vilket skulle stödja deras välmående. Kortet skulle gälla för alla kurser utom för kurser i matlagning och i vattengymnastik, där det ingår en materialavgift i priset.

Föredragande

Rektor
Moa Thors

Upplysningar

Pamela Granskog, biträdande rektor
pamela.granskog(a)arbis.hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alv.nro

F102012566